

Karhulanvaaran koulu

Opiskeluhooltosuunnitelman koulukohtaiset täsmennykset

Pekka Kemppainen
koulunjohtaja

2.5 Karhulanvaaran koulu

Opiskeluhuollon työn- ja vastuunjako

Yhteisöllisestä opiskeluhuollosta vastaavat kaikki koulun toimijat. Koulun yhteisen toimintakulttuurin mukaan toimiminen kuuluu koko henkilöstölle. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa kehittävät koulun ja opiskeluhuollon henkilöstö yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Kouluterveydenhoitaja vastaa koulun terveydenhoitotyön asiantuntijuudesta yksilö- ja yhteisötasolla. Hän tekee laajat terveystarkastukset 1. ja 5. luokan opiskelijoille. Muille vuosiluokille tehdään määräaikaistarkastukset vuosittain. Lisäksi kouluterveydenhoitaja tekee yksittäisiä kontrollitarkastuksia niille opiskelijoille, joille niitä on lääkityksen tai muun syyn vuoksi tehtävä.

Terveydenhoitaja pitää 5.-luokkalaisille oppitunnin murrosikään liittyvistä asioista. Lisäksi hän voi pitää terveyskasvatusta myös muiden luokkien oppilaille. Oppilaat ja huoltajat voivat olla yhteydessä terveydenhoitajaan kaikissa terveyteen liittyvissä asioissa. Kouluterveydenhoitaja ohjaa oppilaan tarvittaessa lääkärille tai muille asiantuntijoille ja tiedottaa kouluterveydenhuollon palveluista ja käytänteistä eri tahoille.

Koulupsykologi toimii aktiivisesti yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa. Hän osallistuu yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmän kokouksiin ja kutsuttuna yksilökohtaisiin moniammatillisiin palavereihin. Koulupsykologi antaa konsultaatiota koulun henkilökunnalle ja on mukana selvittämässä ja arvioimassa lapsen kehityksessä, koulunkäynnissä ja oppimisessa esille tulevia haasteita yhdessä huoltajien ja opettajien kanssa. Tarvittaessa tehdään psykologisia tutkimuksia. Koulupsykologi tarjoaa myös keskusteluapua ja neuvontaa ja osallistuu verkostotyöhön.

Koulukuraattori vastaa koulun sosiaalisuudesta. Hän osallistuu yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmän kokouksiin ja kutsuttuna yksilökohtaisiin moniammatillisiin palavereihin. Koulukuraattori tekee yhteistyötä monialaisesti. Hän auttaa oppilaita, joilla on ongelmia koulunkäynnissä, sosiaalisissa suhteissa tai omassa kasvussa ja kehityksessä. Kuraattori voi tavata yksittäisiä oppilaita tai oppilasryhmiä tilanteen mukaan.

Opiskeluhuollon palveluiden kohdentaminen huomioiden käytettävissä olevien resurssien määrä

Koulukuraattori, terveydenhoitaja ja koulupsykologi ovat mukana koulukohtaisissa opiskeluhoitoryhmän kokouksissa, joita järjestetään vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Opettajien konsultointiin hyödynnetään koulun ryhmäkohtaisen tuen työryhmän ja yksilökohtaisen opiskeluhoitoryhmän kokoontumisia, joihin opiskeluhuollon henkilöstöä kutsutaan mukaan tarvittaessa. Opettajat voivat saada konsultointiapua myös puhelimen ja Wilman välityksellä. Opiskeluhuollon palveluista tiedotetaan Wilman kautta huoltajille, opiskelijoille ja koulun henkilökunnalle.

Yksittäisten oppilaiden tapaamiset pidetään koulun tiloissa. Ensisijaisesti käytetään terveydenhoitajan tilaa, mutta sen ollessa varattuna hyödynnetään muita vapaita tiloja. Opiskeluhuollon henkilöstö sopii yksittäisten opiskelijoiden tapaamisajat yhteistyössä opiskelijan, huoltajan ja opettajan kanssa.

Opiskeluhuollon henkilöstön ammattitaitoa hyödynnetään ryhmäyttämisessä ja koko luokkaa koskevissa asioissa erityisesti nivelvaiheessa siirryttäessä alakoulusta yläkouluun. Jos luokassa on ongelmia ryhmäytymisessä tai ryhmässä esiintyy ristiriitoja, hyödynnetään kuraattorin työpanosta myös muilla luokka-asteilla. Opiskeluhuollon henkilöstö käy esittäytymässä kaikissa ryhmissä lukuvuoden alussa, jotta henkilöstö tulee oppilaille tutuksi.

Arviointi

Opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuoden loppuksi pidettävässä koulukohtaisen opiskeluhooltoryhmän kokouksessa. Samalla myös alustavasti suunnitellaan seuraavaan lukuvuoden toimintaa. Arviointia tehdään myös koulun henkilöstön omissa palaverieissa.

3.4 Karhulanvaaran koulu

Opiskeluhooltoryhmän kokoukset

Koulukohtainen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran lukuvuoden alussa. Kokouksessa päivitetään koulukohtainen opiskeluhooltosuunnitelma ja suunnitellaan opiskeluhoollon toteuttamista ja käytännön järjestelyitä koko lukuvuoden osalta. Kokouksessa sovitaan ryhmäkohtaisen tuen työryhmän ja opiskeluhooltoryhmän kokoontumiset koko lukuvuodelle. Kokoontumisia on keskimäärin kerran kuukaudessa ja ryhmän kokoonpano vaihtelee käsiteltävien asioiden mukaan. Moniammatilliselle pedagogiselle tiimille varattuja kokoontumisaikoja voidaan hyödyntää tarvittaessa myös yksilökohtaiseen moniammatilliseen opiskeluhooltotyöhön. Koulunjohtaja vastaa ryhmän koollekutsumisesta ja kokoonpanosta. Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana ja siihen kuuluvat koulunjohtaja, laaja-alainen erityisopettaja, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, yksi huoltajajäsen ja yksi opiskelijoiden edustaja. Ryhmän kokoonpano voi myös vaihdella tarpeen mukaan.

Opiskeluhooltoryhmän ja ryhmäkohtaisen tuen työryhmän kokoontumisajat tiedotetaan koulun henkilökunnalle heti ensimmäisen kokouksen jälkeen. Huoltaja- ja opiskelijajäsenille ilmoitetaan koulukohtaisen opiskeluhooltoryhmän kokoontumisista erikseen.

Opiskeluhooltoryhmän kokouksissa käsitellään koulun ja luokkien asioita yleisellä tasolla ja arvioidaan samalla mahdollista tuen tarvetta. Kokouksissa esitellään eri kyselyiden, arvioiden ja tutkimusten koulukohtaisia tuloksia, jotka osaltaan ohjaavat opiskeluhoollon suunnittelua ja kohdentamista. Lukuvuoden loppuksi arvioidaan opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista ja resurssien riittävyyttä. Samalla myös alustavasti suunnitellaan seuraavaan lukuvuoden toimintaa ja tavoitteita.

Toimenpiteet opiskeluyhteisön ja ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

Koululla pidetään kolmen vuoden välein lakisääteinen terveellisyys, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus, jota varten tietoa kerätään monialaisesti tarkastusten välissä. Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi suoritetaan työsuojelutoimikunnan ohjeistuksen ja aikataulun mukaisesti.

Työsuojelutoimikunta kehittää työhyvinvointitoimintaa ja seuraa sen toteutumista. Tyhy-etuuksista tiedotetaan henkilöstölle aina kalenterivuoden alussa. Henkilöstön virkistäytymisessä noudatetaan Suomussalmen kunnan yhteistä ohjeistusta. Karhulanvaaran koulun henkilöstön yhteinen virkistäytyminen suunnitellaan vuosittain esimiehen johdolla yhdessä henkilöstön kanssa.

Koulun kaluston ja tarvikkeiden kuntoa seurataan päivittäin. Rikkoutuneet tai muuten vaaralliset välineet ja kalusteet poistetaan käytöstä. Kiinteistöön ja piha-alueisiin liittyvistä mahdollisista puutteista ja epäkohdista ilmoitetaan tapauskohtaisesti koulun laitoshenkilölle tai Suomussalmen kunnan kiinteistöjohtajalle.

Koulun yhteiset tapahtumat ja juhlat suunnitellaan lukuvuoden alussa. Tapahtumissa ja juhlissa korostuu yhteisöllisyys ja kodin ja koulun välinen yhteistyö. Tapahtumien teemat tukevat hyvinvointia. Oppilaskunnan hallitus laatii lukuvuodelle oman toimintasuunnitelmansa. KiVa-ohjelman mukaiset oppitunnit pidetään suunnitellusti ja kiusaamisen vastaista työtä tehdään koko ajan yhteisen toimintakulttuurin mukaisesti.

Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi

6. luokan oppilaat toimivat kummioppilaina 1.-luokkalaisille ja 5.-luokan oppilaat esikoululaisille. Kummitoimintaa voidaan toteuttaa myös muiden luokkien välillä.

Karhulanvaaran koululla toimii oppilaskunta, jonka hallitukseen valitaan lukuvuodeksi kerrallaan yksi jäsen ja varajäsen jokaiselta luokka-asteelta (e – 6. lk.). Edustajat valitaan vaaleilla lukuvuoden alussa. Oppilaskunnalla on ohjaava opettaja ja toimintaan osallistetaan kaikkia koulun oppilaita. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet osallistuvat Suomussalmen kunnan lapsiparlamentin kokouksiin.

Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi

Koululla toimii kodin ja koulun välinen kehittämisryhmä, jonka jäsenet ja varajäsenet ovat eri luokka-asteiden huoltajia (e – 6. lk.). Kehittämisryhmän puheenjohtajana toimii yksi huoltajista ja sihteerinä koulun edustaja, joka on koulunjohtaja. Kokouksista laaditaan muistio ja se jaetaan kaikille nähtäväksi Wilman kautta.

Kodin ja koulun välinen ensisijainen viestintäkanava on Wilma. Koulunjohtaja viestii koko koulua koskevista asioista ja opettajat luokakohtaisista tiedotettavista asioista. Kiireellisissä asioissa huoltajiin ollaan yhteydessä puhelimitse. Vanhempainiltoja pidetään tarpeen mukaan, mutta vähintään kerran lukuvuodessa. Oppilaiden pedagogiset asiakirjat sijaitsevat Wilmassa. Lisäksi opettajat tarjoavat kaikille oppilaille ja heidän huoltajilleen vuosittain aikoja henkilökohtaisia oppimiskeskusteluita varten.

Yhteistyö nuorisotoimen, lastensuojelun ja poliisin sekä muiden opiskeluhoiton kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa (yhteisten käytänteiden lisäksi)

Opettaja antaa terveysneuvontaa eri oppiaineiden sisältöjen kautta. Kouluterveydenhoitaja pitää oppitunteja tai osallistuu muuhun neuvontatyöhön eri luokissa mahdollisuuksien mukaan. Kouluterveyskyselyihin vastataan vuosittain ja niiden tuloksista nostetaan teemoja käsiteltäviksi oppitunneille. Nuorisotoimen kanssa tehdään yhteistyötä erilaisten teema- ja retkipäivien muodossa. Lapsiperheiden sosiaalityötä tehdään yhteistyössä perheiden kanssa. Yhteydenottoa tehdään yhdessä perheen kanssa ja tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus. Koulupoliisi voidaan kutsua koululle pitämään oppitunteja tai osallistumaan yhteisen teemapäivän järjestelyihin esimerkiksi liikenneturvallisuuteen liittyen.

Esteetön opiskeluympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa

Tapaturmien välttämiseksi koulun sisätilat ja piha-alueet pidetään siistinä ja esteettöminä. Järjestyssäännöt ohjaavat oppilaiden toimintaa ja niiden noudattamista valvotaan. Välitunneille ja pysäkeille järjestetään riittävä määrä valvojia. Henkilökunta antaa tarvittaessa välittömän ensiavun ja ohjaa oppilaan jatkohoitoon terveysaseman ensiapuun. Kouluterveydenhoitajan ammattitaitoa hyödynnetään aina kun hän on koululla. Vakavat tapaturmat ilmoitetaan huoltajalle välittömästi. Paikalla ollut opettaja täyttää Wilmassa tapaturmailmoituslomakkeen.

4.9 Karhulanvaaran koulu

Opiskeluhuollon palveluiden järjestäminen

Opiskeluhuollon palveluita järjestetään koulun tiloissa. Koulupsykologi, koulukuraattori ja kouluterveydenhoitaja käyttävät terveydenhoitajan tilaa. Tarvittaessa hyödynnetään muita koulun vapaita tiloja. Suunnitelman mukaan kuraattori on koululla maanantaisin, terveydenhoitaja tiistaisin ja psykologi torstaisin. Aikataulutusta tarkastellaan lukuvuoden alussa. Koulun tilat mahdollistavat joustavat vaihdot työtilojen suhteen muutospäivien aikana. Hammashoitolan ja koululääkärin kanssa sovitaan tarkistuspäivät ja muu yhteinen toiminta lukuvuoden aikana erikseen. Huoltajat saavat yhteyden opiskeluhuollon henkilöstöön Wilman kautta tai puhelimella.

Sairauden vaatiman hoidon ja lääkityksen järjestäminen

Oppilaan sairauden vaatima hoito, lääkitys ja erityisruokavalio järjestetään yhteistyössä kouluterveydenhuollon, oppilaan, huoltajien ja koulun henkilöstön kanssa. Lääkityksen järjestäminen tai toimenpiteissä avustaminen koulupäivien aikana suunnitellaan tapauskohtaisesti. Lääkitystä tarvitsevalle oppilaalle laaditaan lääkehuoltosuunnitelma, jossa kuvataan tarkemmin vastuut ja toimenpiteet. Erityisruokavalio, johon on huoltajan toimittama lääkärintodistus, menee tiedoksi keittiölle.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Yhteistyöstä sovitaan tapauskohtaisesti siltä osin, kuin se on tarpeellista. Kun huoli herää, kutsutaan koolle moniammatillinen asiantuntijaryhmä, joka ryhtyy suunnittelemaan tarvittavia tukitoimia ja siihen mahdollisesti kuuluvia yhteistyötahoja. Yhteistyötä voidaan tehdä myös yhteisöllisestä näkökulmasta esimerkiksi teemapäivien ja tapahtumien muodossa.

Yhteistyö ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Ryhmäkohtainen kohtainen tuki suunnitellaan ryhmän tarpeiden mukaan. Tukea jaetaan eri ryhmille pedagogisin perustein. Oppilaskohtainen tuki suunnitellaan aina yksilöllisesti oppilaan tarpeet huomioiden. Jos oppilaalla on opiskeluhuollollista tuen tarvetta, suunnitellaan se yhteistyössä opettajan, huoltajan, oppilaan ja tarvittavan opiskeluhuollon henkilöstön tai ulkopuolisen tahon kanssa.

Sairaalaopetusta järjestetään Kajaanissa Palokankaan koululla. Jos oppilaalla on sairaalakoulujakso, osallistuu opettaja siirtopalaveriiniin ja hoitoneuvotteluihin jakson alussa, lopussa ja muulloinkin tarvittaessa. Palokankaan

koulu tarjoaa myös konsultoivaa erityisopetusta. Konsultoiva erityisopetus voi olla mukana varhaisen puuttumisen vaiheesta vaativan tuen tarpeisiin sekä olla vertaistukena koulun henkilökunnalle. Yhteyttä konsultoivaan erityisopetukseen voi ottaa oppilashuollon henkilöstö, opettaja tai oppilaan hoitotaho. Konsultaatioprosessi käynnistyy yhteydenottopyynnöstä ja yksilötason konsultointiin tulee olla oppilaan huoltajan suostumus. Varsinainen konsultaatio voidaan toteuttaa oppilaan omassa koulussa, puhelinkonsultaationa tai etäpalaverina. Konsultaatio voi kohdistua yksittäisen oppilaan, luokan tai koulun tasolle.

5.1. Karhulanvaaran koulu

Oppilaan ja huoltajan osallisuus ja yhteistyö oppilashuollon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioimisessa

Koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän kokouksiin kutsutaan edustaja huoltajista ja oppilaista. Huoltajien edustaja on yksi kodin ja koulun välisen kehittämisryhmän jäsenistä ja oppilaiden edustaja oppilaskunnan hallituksen edustaja. Opiskeluhuoltoon liittyviä asioita käsitellään myös kodin ja koulun välisessä kehittämisryhmässä, jolloin huoltajien edustus on laajempaa. Opiskeluhuollon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioimisessa huomioidaan oppilailta ja huoltajilta saatua suoraa palautetta, mutta myös erilaisten oppilas- ja huoltajakyselyiden tuloksia hyödynnetään. Koko lukuvuoden toimintaa arvioidaan aina viimeisessä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa.